Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON

KANTONALNI SUD U TUZLI
Broj: 29 0 P 041192 26 Gž 2
Tuzla, dana 18. maja 2026. godine

Kantonalni sud u Tuzli, u vijeću sastavljenom od sudija Vahide Halilović kao predsjednika vijeća, dr sci Faruka Latifovića i Šejle Kamberović Hadžiefendić kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužioca I.Đ., sina Š. iz ..., općina K., koga zastupa punomoćnik Mirza Fazlić, advokat iz Kalesije, protiv tuženog B.A., sina M. iz ..., Općina K., radi predaje u posjed, vsp. 250,00 KM, odlučujući o žalbi tužioca, izjavljenoj protiv presude Općinskog suda u Kalesiji broj: 29 0 P 041192 25 P 2 od 06.11.2025. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 18. maja 2026. godine, donio je slijedeću:

P R E S U D U

Žalba se odbija i prvostepena presuda potvrđuje.

Odbija se zahtjev tužioca za naknadu troškova žalbenog postupka, kao neosnovan.

O b r a z l o ž e nj e

Stavom I. izreke prvostepene presude, odbijen je tužbeni zahtjev kojim je obavezan tuženi da tužiocu preda, u posjed i slobodno raspolaganje, zauzeti dio zemljišta u površini od 38 m2 od nekretnine označene sa k.č.br. 3388/1 zvana „...“ njiva 5. klase površine 13768 m2 upisana u Pl. br. 189 KO ... koji dio zemljišta je prikazan u nalazu i skici lica mjesta vještaka geometra Imamović Fahrudina od 23.10.2023. godine, kao i da poruši dio izgrađenog betonskog zida u dimenzijama prikazanim na naprijed navedenoj skici lica mjesta vještaka geometra, a koji nalaz i skica lica mjesta predstavljaju sastavni dio ove presude, kao i da tužitelju nadoknadi troškove parničnog postupka.

Stavom II. izreke odlučeno je da svaka stranka snosi svoje troškove parničnog postupka.

Protiv navedene presude, žali se tužilac, zbog povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, pogrešne primjene materijalnog prava, te i odluke o troškovima postupka, s prijedlogom kao u žalbi. Potražuje naknadu troškova žalbenog postupka u vidu advokatske nagrade za sastav žalbe u iznosu od 672 KM i sudsku taksu na žalbu.

Odgovor na žalbu nije podnesen.

Ispitujući žalbu i osporenu presudu, shodno odredbama čl. 221. Zakona o parničnom postupku (Sl. novine Federacije Bosne i Hercegovine br. 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15 – u daljem tekstu skraćeno: ZPP), ovaj sud je našao da **žalba nije osnovana.**

U postupku nisu učinjene povrede postupka na koje se pazi po službenoj dužnosti, iz čl. 209. st. 2. tač. 2) 3) 8) 9) 12) i 13) ZPP-a, a ne postoje ni povrede postupka na koje se žalbom ukazuje.

Predmet spora jest povrat dijela parcele označene kao k.p. br. 3388/1 zv. „...“, njiva 5. klase površine 13.768 m2 upisana u Pl. br. 189 KO ..., u posjed, i to uskog dijela ove parcele, u površini od 38 m^2, koji se proteže, u pravcu jugoistok – sjeverozapad, neposredno, uz tuženikovu parcelu, označenu kao k.p. br. 3390/1 zv. „...“ kuća i zgrada 159 m2, dvorište 500 m2 i njiva 6. klase površine 1827 m2 upisana u p.l.br. 27 KO ..., i rušenje izgrađenog betonskog zida na toj tužiočevoj parceli, sve pobliže prikazano na skici lica mjesta vještaka geodetske struke Fahrudina Imamovića od 23.10.2023. godine.

Prema utvrđenju prvostepenog suda slijedi da je tužilac upisan kao posjednik u Pl. br. 189 KO ..., a da tuženi drži u posjedu ovaj sporni dio čiji se povrat traži.

Prvostepeni sud, na osnovu izvedenih dokaza, zaključuje da tuženi, sporni dio zemljišta, drži, u samostalnom posjedu, dok se savjesnost pretpostavlja (čl. 326. ZSP-a) (tužba je podnijeta 01.06.2022. godine, a prethodno je dana 06.05.2019. godine, pokrenut vanparnični postupak uređenja međe), tako da je tuženi, svakoj, pa i u najnepovoljnijoj varijanti, istekom roka vanredne dosjelosti, stekao pravo svojine na spornom dijelu zemljišta, pošto ga drži u posjedu još od 1997. godine. Sem toga, prvostepeni sud zaključuje i da ne postoji aktivna legitimacija – tužilac nije dokazao da je upisani zemljišnoknjižni vlasnik ili barem neupisani pretpostavljeni vlasnik.

U pravu je žalba kada kaže da iskazi svjedoka datih, u vanparničnom postupku uređenja međe, kod Općinskog suda u Kalesiji, broj: 29 0 V 033909 19 V, ne mogu zamijeniti iskaze svjedoka, date u parničnom postupku, zbog izostanka načela javnosti, usmenosti (čl. 4. i 101. ZPP-a) i kontradiktornosti (čl. 105. ZPP-a), a na to se instruktivno ukazuje prvostepenom sudu. Međutim, žalba prenebregava da je prvostepeni sud, ovaj dokaz, odredio, po dokaznom prijedlogu tužioca, kako to slijedi iz raspravnog zapisnika od 18.09.2023. godine, a sada se, u žalbi, osporava takva odluka prvostepenog suda, što ukazuje na nesavjesno korištenje svojih procesnih prava (čl. 9. ZPP-a).

Sem toga, kod žalbenog navoda da prvostepeni sud nije postupio, po uputi iz ukidnog rješenja ovog suda od 18.04.2025. godine, odnosno nije parnične stranke saslušao na licu mjesta, žalba prenebregava da je upravo tužilac, na ročištu za glavnu raspravu, u ponovljenom postupku, rekao, da sve to ne predlaže i da predlaže samo čitanje zapisnika o ranije izvedenim dokazima, kako to slijedi iz raspravnog zapisnika od 07.10.2025. godine, a sada se, u žalbi, osporava takva odluka prvostepenog suda, što i ovdje ukazuje na nesavjesno korištenje svojih procesnih prava (čl. 9. ZPP-a).

Međutim, bez obzira na izloženo, pravilna je odluka prvostepenog suda, jer je, za usvajanje tužbenog zahtjeva, za predaju nekretnine u posjed, u prvom redu, potrebno dokazati aktivnu legitimaciju tužioca. Naime, prema čl. 126. st. 1. Zakona o stvarnim pravima (dalje: ZSP), vlasnik ima pravo da zahtjeva povrat stvari od osobe koja je u njenom posjedu, a tada vlasnik mora dokazati da je stvar koju zahtjeva njegovo vlasništvo i da se stvar nalazi u tuženikovom posjedu (čl. 127. st. 1. ZSP). U spisima prvostepenog predmeta, međutim nema dokaza, odnosno izvadka iz zemljišne knjige o tome da je tužilac vlasnik predmetne nekretnine, pa niti to vještak geodetske struke, u svom nalazu, navodi, a to odlučno stoga što se, još od Opšteg austrijskog građanskog zakonika, za sticanje, upis i gubitak stvarnih prava, jedino mjerodavnim ukazuje stanje u zemljišnoj knjizi, a takvu odredbu sadrži i važeća odredba čl. 2. st. 1. ZZK-a). Pri tome, iskaz tužioca (dat na raspravi 22.11.2023.godine i pročitan na raspravi u ponovljenom postupku 07.10.2025. godine), kako to nalazi prvostepeni sud, sam po sebi, nije bio dovoljan dokaz za utvrđenje da je tužilac stekao vlasništvo, na baš spornom dijelu zemljišta, po sili zakona ili nasljeđivanjem (čl. 52. st. 1. ZSP-a), kada postoje druga raspoloživa i podobnija dokazna sredstva, a i sam tužilac o tome ne govori o svojoj izjavi, dok tuženi izjavljuje da je tužilac, u svom posjedu, držao ostalo, ali ne i sporno zemljište. Istina, tužilac je, upisan, u katastru zemljišta, kao posjednik cijele parcele k.p. br. 3390/1, pa i njenog spornog dijela, ali upis posjednika, u katastru zemljišta, još ne daje tužiocu svojstvo vlasnika ili pretpostavljenog vlasnika (pretpostavljeni vlasnik iz čl. 131. ZSP-a jeste savjesni posjednik individualno određene stvari, koji je tu stvar stekao na osnovu podobnom za sticanje prava vlasništva i na zakonit način, te ima pravo da zahtijeva povrat stvari i od savjesnog posjednika kod kojeg se ta stvar nalazi bez pravnog osnova ili po slabijem pravnom osnovu). Naime, treba podsjetiti, na šta je ukazivano i u ranijoj praksi ovog suda (rješenje broj: 29 0 P 027239 22 Gž 2 od 06.09.2022. godine, i dr.), da katastar služi samo za upravne, poreske, tehničke i statističke svrhe, pa i za izradu zemljišnih knjiga. Ovakva njegova pozicija, u našem pravnom sistemu, uslovila je da katastar zemljišta služi za upis nekretnina bez obzira na prava i pravna ovlaštenja posjednika nekretnine (odredbama čl. 51. Zakona o premjeru i katastru zemljišta, Sl. list SR BiH br. 14/78, 12/87, 26/90, Sl. list RBiH br. 4/93 i 13/94 – dalje Zakon o premjeru i katastru zemljišta, propisano je da se, na osnovu podataka premjera i katastarskog klasiranja zemljišta, izrađuje katastarski operat za svaku katastarsku opštinu – stav 1., te da taj operat sadrži podatke o površinama, kulturama, klasama, katastarskom prihodu i korisnicima zemljišta za svaku parcelu – stav 2.), a glavna uloga zemljišne knjige je da se upisom u zemljišnu knjigu zasnivaju stvarna prava na toj nekretnini (čl. 2. st. 1. ZZK-a). Upisom u katastar zemljišta se ne stvara nikakvo pravo, niti se bilo šta mijenja u pravnim odnosima ovlaštenog lica na toj nekretnini (drugačije odredbe, jednostavno, nema u zakonu). Međutim, upisom u zemljišnu knjigu se stvaraju promjene u tim pravnim odnosima (stiču, prenose, ograničavaju i ukidaju prava na nekretninama). Drugim riječima, kod katastra zemljišta je težište stavljeno samo na činjeničnom stanju tj. na konstataciju fakta posjeda nekretnine, a kod zemljišne knjige težište je na pravnoj strani, na pravnom kvalitetu i legitimitetu subjekata u određenom odnosu. Utoliko se i stvarna prava ne upisuju na katastar zemljišta, već u zemljišnu knjigu.

Ostale navode žalbe, ovaj sud jeste cijenio, ali ih nije posebno obrazlagao, kada, u odnosu na navedeno, proizilazi da su ostali navodi bez odlučnog značaja (član 231. ZPP).

Instruktivno se ukazuje prvostepenom sudu i da, u slučaju kada jedna strana traži naknadu troškova, a druga je ne potražuje, pa izgubi parnicu ona stranka koja je potraživala troškove postupka, onda nema mjesta odluci – da svaka stranka snosi svoje troškove postupka, jer to dolazi u obzir samo kada su obje stranke tražile naknadu troškova postupka (čl. 2. st. 1. i čl. 396. st. 1. ZPP) i kada je ostvareni uspjeh stranaka u postupku podjednak (čl. 386. st. 2. ZPP), tako da, opisanu situaciju, treba razriješiti – odbijanjem zahtjeva stranke koja je izgubila parnicu i koja traži naknadu troškova postupka (čl. 386. st. 1. ZPP), a o pravu one stranke koja je izgubila parnicu i koja ne traži naknadu troškova postupka se, zbog ovog izostanka zahtjeva, ne može niti suditi. Međutim, odluku o troškovima prvostepenog suda, u odnosu na tuženog, ovaj sud nije mogao preinačiti, zbog izostanka tuženikove žalbe (pa je, na osnovu člana 221. u vezi s članom 196. stav 1. ZPP-a, u tom dijelu, odluka ostala neizmijenjena, jer je istekom žalbenog roka i izostankom žalbe, stekla formalnu pravosnažnost već u prvom stepenu). Tužilac je izgubio parnicu, tako da on, svakako, nema pravo na troškove prvostepenog postupka (čl. 386. st 1. ZPP).

Imajući u vidu izloženo, žalba je odbijena i prvostepena presuda potvrđena, na osnovu člana 226. ZPP-a. Odbijen je žaliočev zahtjev za naknadu troškova žalbenog postupka, jer žalilac nije uspio u ovom postupku (član 386. stav 1., a u vezi s članom 397. stav 1. ZPP-a).

To su razlozi, kojima se rukovodio Kantonalni sud u Tuzli, kod donošenja odluke, kao u izreci.

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Vahida Halilović, s.r.